

Věříme, že vlastní velikonoční svátky a celé období před a po nich prožili naši čtenáři a krajané vůbec spokojeně, v širším rodinném kruhu, v návštěvách chrámů páně, příbuzných, s dodržováním aspoň některých tradičních volyňských zvyklostí.

Jsmo přesvědčeni, že v každé naší rodině se vybaví vzpomínky na ně a na Volyň. A je nám v tu chvíli příjemně, dobře, i když trochu teskně ...

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

4/96
ročník 6

50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SVAZU ČECHŮ Z VOLYNĚ

Dne 22. 3. 1996 se konalo slavnostní Symposium v Žatci na téma "Založení Svazu Čechů z Volyně" (SČZV) u příležitosti jeho 50. výročí.

Vznik tohoto Svazu v r. 1946 nesmíme nikdy zapomenout. Musíme se k němu vracet a připomínat si důvody a cíle jeho založení, jeho činnost a význam, zvláště v nejnějším období, kdy začínáme psát naše dějiny po remigraci. Byl přece velkou historickou událostí v našem krajském životě. Z těchto důvodů bylo uspořádáno toto sympóziu v Žatci. kde měl Svaz své Ústředí.

M. Pánková - vedoucí žateckého regionu - sympóziu zahájila, uvítala všechny přítomné, jmenovitě pak hosty a zejména historiky. Poté předala řízení sympózia jeho koordinátorovi.

Jako první promluvil Jaroslav Chudoba, bývalý tajemník a později dlouhodobý předseda SČZV. Ve 45minutovém projevu popsal činnost Svazu, personální složení předsednictva a funkce jednotlivých členů v něm. Připomněl, že hlavním úkolem Svazu bylo přispět výrazným způsobem k urychlenému uskutečnění remigrace volyňských Čechů a pak jejich usídlení ve vlasti, dále řešení majetkovských vztahů a konečně také poskytování pomoci našim krajanům v adaptaci na nové poměry v ČSR. S povděkem konstatoval, že tyto úkoly byly ve své podstatě splněny. Ze si vyzýdaly velkou organizaci práci, značné úsilí, nasazení a obětavost jednotlivých členů ve vedení SČZV, za což jim více poděkoval. V jeho projevu, výrazně citově zabarveném, s recitací několika básní, zazněly i vzpomínky na Volyň.

Po něm přednesla podstatně kratší projev Mgr. D. Manová, volyňská historička, v němž zhodnotila kládne záslužnou činnost a velký význam SČZV a dotkla se navíc i období po únoru 1948, o kterém se předchozí řečník krátceji nezmínil.

Tento úsek předobněji rozvinul ve svém krátkém projevu doc. J. Vaucilík, náš historik, který jak známo píše naše dějiny před remigraci.

Po něm promluvil dr. H. Nosková, historička a etnografka z Ústavu novodobých dějin Akademie věd ČR o tom, že SČZV bude mít v dějinách volyňských Čechů velmi důležité místo. Tyto dějiny se již připravují a to společně s dalšími, dnes na sympóziu přítomnými historiky. Archivní materiály se začaly již zpracovávat a hodnotit. Důležitým požadavkem je přítom jak pro ni, tak pro historiky

vůbec kontakt se současnými, tedy s žijícími volyňskými krajaney. Jejich připomínky, názory, osobní vzpomínky, by se měly uvádět a diskutovat právě na takovýchto historických sympóziích. Přispívají tak k upřesňování studia a popisu dějinných událostí.

Pak se ujal slova dr. S. Slavík z NM v Praze, všem nám dobře známý autor a organizátor naší putovní výstavy. Vyslovil názor na velmi blízký mu problém, tj. zda máme usilovat o zřízení trvalého volyňského muzea nebo jen trvalé výstavy v některém muzeu ČR až skončí putovní výstava. Přiklonil se na základě stávajících vlastních zkušeností a také ze zkušeností SČZV jednoznačně k druhé variantě. Jen ta je podle něj reálná a uskutečnitelná.

Jako poslední oficiální řečník vystoupil R. Hlaváček. Promluvil o některých výročních předchozích závažnějších událostí v našich dějinách, vesměs při našem pobytu na Volyni.

Pak začala diskuse. V ní, hned po úvodu, přednesl krátký projev J. Větrovec. Uvedl, že záhy po úmorových událostech, kdy vznikl akční výbor SČZV a jehož předsedou byl zvolen J. Chudoba, došlo k perzekuci mnoha volyňských Čechů. Jako příklad uvedl především žateckou skupinu, jejíž členové byli odsouzeni a vězněni za protikomunistickou činnost. A to je na tomto sympóziu též nutno říci.

Předsedající poděkoval krajanu Větrovcovi a podpořil jeho stanovisko. Dnes, kdy začínáme, jak již bylo zmíněno, psát druhy díl volyňských dějin, musíme je psát bezpodmínečně kompletně, věcně, pravdivě, bez ohledu na osoby, na subjektivní pocity, interpersonální vztahy apod. Perzekuce našich krajanů musí v nich mít patřičné, historicky zhodnocené, důstojné místo.

Diskuse byla pak zaměřena na citlivý, ozeňavý problém, respektive na dějinný úsdek. To jest zda bylo nutno usilovat o zachování Svazu po únoru 1948 ve vznikajícím totalitním státním režimu, který zdrcující většinu volyňských Čechů nepřijala za svůj, kterého se obávala a kvůli nemůž odešla hlavně z SSSR, anebo učinit rozhodný krok - tj. neměnit nic na dosavadním politickém a pracovním zaměření Svazu a vystavit ho tak nebezpečí jeho brzkého zrušení. Z diskuse vyplynulo, že bylo rozhodně lepší usilovat o zachování SČZV, byť v složitých politických podmínkách. Pro tuto druhou variantu mluvily a v průběhu let byly potvrzeny následující skutečnosti:

1. Bylo možno pokračovat v úsilí o ma-

jetko-právní vyrovnání a v dokončení usidlování.

2. Byla nadále vydávána Věrná stráž. V ní se zrealizoval život volyňských Čechů a zejména činnost SČZV. Její poplatnost politické situaci, KSČ, státnímu řízení se jevila až zbytečně výrazná. Na naše krajaney odrazovala od spolupráce a vedením Svazu. Věrná stráž přesto zůstala volyňským časopisem, jediným pojítkem mezi roztroušenými krajaney po celé ČR. Uváděly se v ní v příštích rubrikách osobní zprávy, fotografie padlých volyňských vojáků, popisy jednotlivých volyňských obcí, kapitoly z volyňských dějin psaných dr. Folprethem na pokračování.

3. Uskutečňovala se výstava volyňských pomníků.

4. Působila právní poradna.

5. Rozvíjel se kulturní a společenský život - volyňské olympiády, plesy apod. Po skončení diskuse koordinátor konstatoval, že na tomto sympóziu bylo možno pouze zahájit historické zpracování vzniku, činnosti a zániku SČZV. Historici a aktivní krajané budou pokračovat ve studiu archivních materiálů a mnohé věci budou posuzovat na dalších sympóziích s menším počtem účastníků.

Těšně předstávkou na oběd před předseda SČVP krátce aktuální informací o obtížné finanční situaci na úseku vydávání Zpravodaje. Jeho edice se v poslední době značně zdražuje tak, že stávající členské příspěvky nebudou na krytí výdajů stačit. Upozornil, že stojíme před nutností získání dalších finančních prostředků, buď zvýšením našich členských příspěvků z 50 na 70, event. 100 Kč ročně, nebo je získat pomocí tradičních sbírek. První možnost je riskantní, pro mnohé naše důchodce snad i neúnosná. Druhá přichází v úvahu zejména při velkých shromážděních jako právě dnes zde v Žatci. Zkusme tedy - řekl předseda - provést takovouto naši volyňskou sbírku v průběhu poledního přestávky.

Po dobré, ochotným personálem rychle roznesené vepřové pečení, na níž si všichni pochutnali, bylo zahájeno další jednání.

V jeho úvodu přednesl R. Hlaváček "Stanovisko volyňských Čechů k česko-německým vztahům". Jeho obsah bude publikován ve Zpravodaji.

Pak měla následovat opět diskuse, avšak nikdo se nepřihlásil, přítomní dala přednost spíše vzájemnému sledání, povídání a zábavě. Koordinátor proto skončil oficiální program sympózia a ohlásil výsledek provedené peněžní sbírky. Krajská dvojice Ondrova-Vegricht vybrala 6.495 Kč, a dvojice Soko-

lově-Sochra dalších 4.880 Kč, tedy celkem 11.375 Kč! Tento nečekaně velký obnos byl přijat věcnou potleskem. Krajáně tím dali najevo, že jsou stále schopni k obětem pro dobrou věc, jakou je Zpravodaj. Předseda všem přítomným srdečně poděkoval a přistoupil ke zhodnocení celého sympózia.

Bylo to, řekl, především záleželo slavnostní setkání tak jehožto počtu krajanů (kolem 400 osob) k tomuto významnému výročí. Učili jsme ho tedy především společensky a také zčásti odborně, historicky, díky projevům oficiálních řečníků a hlavně historiků. Jestli ještě vzdali díky zakládáči SČZV, a všem členům jeho vedení za vykonanou věcnou krajanovou práci pro celou naši volyňskou veřejnost. Jejich jména a činy budou zapsány v našich dějinách.

Pokud jde o vlastní sympóziu, mnozí krajané mohli tak poprvé vidět a slyšet, jak asi probíhají běžná pracovní volyňská sympózia, mohli se přesvědčit, že jsou věcná, věštnou dobře připravená, kritická a uskutecňovaná vždy za přítomnosti historiků, kteří připravují a sepisují volyňské dějiny, a mohli také slyšet, jak se o nich diskutuje.

Za velké úsilí a zřetelnou organizaci toho velkého volyňského setkání je možno s potěšením poděkovat všem záteckým pořadatelům. Zasloužili se o něj především členové regionálního výboru v čele s M. Pankovou a zaměstnanci vojenského kádra s velitelem posádky v Žatci. Je nutno poděkovat i hostům, především starostovi MV v Žatci, předsedovi OV ČSBS pl. B. Bartošovi, dále všem přednášejícím a diskutujícím.

Koordinátor sympózia V. Dufek

STANOVISKO VOLYŇSKÝCH ČECHŮ K ČESKO-NĚMECKÝM VZTAHŮM

Volyňští Češi byli etnickou komunitou žijící v Polsku a na Ukrajině, která v důsledku rozpoutání druhé světové války nacisticko-fašistickým Němecem v letech 1939-1945 utrpěla v poměru k počtu svých příslušníků ztráty srovnatelné s oběti holocaustu.

Nás podíl v zápasu za osvobození ČR z německé okupace nás plně opravňuje k tomu, abychom i my vyjádřili své stanovisko k česko-německým vztahům.

Kdo seje vtr - sklídí bouři. Kdo podpálí sosedovi dům a přitom mu šortí i jeho, pachtiva sřechu nad hlavou, nemůže z toho mít souseda a požadovat od něj omluvu a náhradu škody.

Odsun bývalých československých Němců je pro nás naprosto logickým důsledkem druhé světové války, avšak nesrovnatelně méně drastickým a tragickým než ten, jakým byla například německá města obrácená v trosky spojeneckým letectvem, včetně Drážďan.

Kdo se nám omluví za vášně zločin vyhlazení Českého Malína a Michy Sergejevky, v nichž byli zavřena uplynulý povražďení stovky našich krajanů včetně nemluvňat, dětí a starců, příslušníci německé armády? Kdo nám zaplácá za tisíce tun obilí, masa a jiných zemědělských výrobků násilím odebraných Wehrmachtem v době okupace Volyně v letech 1941-1944?

Kdo odsadí stovky tehdy mladých našich lidí nasazených na nucené práce v nacistickém Německu?

Tisíce našich padlých a raněných, invalidů, vdov a siročků byli stejným důsledkem sřivale války rozpoutané v zájmu čisté nordické rasy v duchu tradičního Drang nach Osten s přispěním a našedým souhlasem také bývalých československých Němců jako nezměrně úpinné národů Evropy; zvláště té východní, jako zničením mnoha německých měst včetně Drážďan.

Naprostou stejným důsledkem byl i odsun

Němců z Polska, Maďarska, z pobaltských republik, ale i z některých oblastí západních států a ČR jako preventivní opatření proti možným pokusům o nastolení nového pořádku a tisícileté Německé říše v Evropě.

Toto rozhodnutí vítězných mocností o odsunu bylo moudré a spravedlivé a není žádných důvodů o tom pochybovat. Právo na život a na vládu měly i mltioný oběti nacistické hrůzavoly na frontách, v zámei, v koncentračních a vyhazovacích táborech, při otročké práci v ŽIL.

Proč právě bývalí českoslovenští Němci by neměli nést důsledky toho, co také způsobili? Přesvědčení k likvidaci CSR, která jim poskytovala satejná práva jako všem ostatním svým občanům, ne-li větší. Bojovali nejen na frontách, ale byli i při zkaze Českého Malína, Oradouru ve Francii, Chatyně a stovek dalších vyvražděných a vypálených obcí v Bělorusku a na Ukrajině. Lidé a Ležáři v ČR.

Citli-li se bývalí českoslovenští Němci poškození, at požadují náhradu od těch, v jejich službách pomáhali rozbiti a porobit jeden z nejdemokratičtějších států Evropy v období mezí světovými válkami, od těch, v jejich službách bojovali proti evropským národům za tisíciletou říši, nebo od jejich dědiců. My jsme přece byli jejich oběti. To oni asistovali při zakládání požaru našeho domu. Jestliže jim přitom vznikla žiá, za to my nemůžeme.

Přesto jsme se k nepřátelům našeho národa a našeho státu - československým Němcům - chovali vždy velmi humánně. Například v období jejich vysídlování, ač jejich chování vůči nám v průběhu války nemělo s humanitou nic společného.

Zastáváme plně zásady a stanoviska k česko-německým vztahům, jak je vyjádřil loni prezident Václav Havel a předseda vlády Václav Klaus.

Věrní odkazu našim kamarádům padlých v bojích proti nacistickému Německu po boku spojenců trváme i my na důsledném dodržování - v jejich plném rozsahu - všech smluv, dohod, dojednání a opatření přijatých v důsledku vítězného ukončení druhé světové války.

Přednesl Rostislav Hlaváček

VOLYŇŠTÍ ČEŠI ZA I. UKRAJINSKÉ REPUBLIKY (listopad 1917-duben 1918)

V čele ukrajinské orientace stál především majitel Slovanského nakladatelství v Kyjevě Věnceslav Svihojský a jeho časopis Českoslovian, který zdůrazňoval, že "naši zaslouhu jsou ukrajinsky naladěni již všichni čeští předáci" a požadoval úplné politické oddělení volyňských Čechů od Svazu česko-slovenských spolků na Rusi. Politickým výrazem této orientace byl Český selský svaz na Ukrajině (Česká selská spilkna na Ukrajině) se sídlem ve Zdobnově, který měl reprezentovat české rolnictvo na Ukrajině před centrální vládou Ukrajinské republiky.

Z jednání s ukrajinskými představiteli vyplynulo, že se neuvažuje o konfiskaci půdy českých statků, a že z jejich statků nad 50 ha budou vytvořeny "rodinné statky" (podle ústavy maximální výměra hospodářství byla 33 ha). Zároveň však byli Češi varováni, že "nesmí dávat příčiny k fevdovizaci ukrajinských sedláků". Češi obdrželi příslib několika míst v propanovaném ukrajinském sněmu.

V souvislosti s volbami do ukrajinského Ústavodárného shromáždění, které se měly uskutečnit 27.-29. prosince 1917, bylo zdůrazňováno, že voleb do ukrajinského sněmu se může zúčastnit každý občan od 20 let. Správu Svazu česko-slovenských spolků na Rusi vyzval ke svolání předvolebních veřejných schůzí v Žitomiru, Zdobnově, Lucku a Dub-

ně a propagovala kandidátku č. 5, na které byl český kandidát Alexandr Karmine, z Polonohé. Naproti tomu Svihojského Českoslovian doporučoval volyňským Čechům volit českou kandidátku vypracovanou na sjezdu krajanů ve Zdobnově 10. prosince 1917.

K zastánutí ukrajinské orientace patřil také starší bratr Věnceslava Svihojského František (1867-1949). Tento příslušník sociální demokracie se v roce 1917 vrátil z druhého vyhnanství na Sibiř a byl zvolen předsedou újezdni rady v Rovně, kde zadal provádět školské a hospodářské reformy. Po nastolení hetmanátu byl na něj vydán zatykač s právem zastřelení, takže byl nucen v přestrojení z Volyně uprchnout. Za polské vlády byl zatčen jako "nebezpečný revolucionář" a odsouzen k trestu smrti, který však nebyl vykonán.

Jaroslav Vaculík

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Z kanadsko-amerického regionu obdržel předseda SČPV tento dopis:

Vážení krajané, pane profesore, je to již dosti dlouhá doba, kdy mi pan George Pospíšil zaslal Tvůj dopis, ve kterém mi děkuješ za převzetí funkce vedoucího regionu. Nebylo by správné oděci. Jelikož mě Slávek Tošner zná, tak mě mohl doporučit. Za tu krátkou dobu jsem již získal osm nových členů a teď jen čekám každý den dopis od Ji. Nezasově, aby mi sdělila na jaké jméno mám vystitit směnu. A už se mám pěknou chuť. Co se týče finančních výdajů, budu si hrát vše sám, to bude můj dar Sdružení. Teď příkladám ten můj článek a jelikož nejsem ani básník nebo spisovatel, tak doufám, že to moje povídaní uveřejníte ve Zpravodaji. S radostí konstatuji, že jsem již připraven k expedici Zpravodaje a čekám na další číslo. Nabízím má obchod s kancelářskými potřebami, kde mi děláji kopie Zpravodaje, což je pro mě to hlavní. Dostal jsem také dopis od matřičné ing. Hofmana, kterému musím zaslát seznam nových členů a taky seznam všech členů, které k tomuto mám. To bude asi vše. Přejí Vám hodně zdraví a končím s krajanským pozdravem.

Váš J. Kytl (Jerry Kytl)

Za takovouto pracovní iniciativu, která by měla být vzorem pro některé naše krajané, a hlavně za ten štědrý finanční dar vedení SČPV Vám děkuje.

Zpráva z krajanického setkání.

16. března 1996 byl v krajaně Moravskokrumlovského regionu velkým svátkem. V sále kulturního domu v Branišovicích se totiž uskutečnilo setkání krajanů z Moravskokrumlova a jeho okolí na počest 50. výročí podepsání Smlouvy o reemigraci volyňských Čechů do CSR.

Kdo mohl, přijel. A nebylo jich málo. Přijeli i přátelé z Brněnska. A snad každý přispěl nějakou troškou, aby se setkání vydařilo. Stoly přeplněné nejrazdívějším cukrovím, koláči, ba i jinými míry a zajejnostmi svědčily o umění kuchařek a známé pohostinnosti našich krajanů.

Nevšední byl i kulturní pořad, připravený V. Kacířkem a dětmi základní školy. Bylo v něm vzpomenu období roku 1946, kdy se rozhodlo o uskutečnění reemigrace volyňských Čechů. Všemi přítomnými byl přijat velmi srdečně, o čemž svědčil nadešený potlesk i slova uznání.

Předseda regionu Alex. Pichrt poté seznámil účastníky s činností Sdružení v regionu a také se záměry pro nadcházející období.

Velice milé a působivé bylo vystoupení hostů z Brněnska. A nakonec se rozprávilá volně beseda. Všichni si měli o čem povídat. Způdy podobných příležitostí k přátelskému povídání není zase tolik, aby nebylo o čem

besedová. A tak ti poslední se rozcházel již za setmění.

Právavit toto velmi pěkné krajské setkání se výboru podařilo díky porozumění a vstřícnosti starosty obecního úřadu pana Michala Zimy, který zabezpečil bezplatně zapůjčení prostor kulturního domu. Patří mu za to náš srdečný dík.

Za výbor regionu Mr. Krumlov:
Václav Kačír, kult. ref.,
Alex. Pichrt, předseda

Zátecký region

Poděkování všem členům výboru

Náš zátecký region čítá přes 300 osob. Kolem 30 členů je v Lounech, avšak většina je roztroušena po obcích kolem Zatec, Loun i Postoloprty. Proto máme tak početný výbor - je nás 18.

Vělké úctami a vděčností patří všem členům výboru, nebot při pořádání jakékoliv akce v Zateci každý z nich s vřelým všem si dělá vše za jejich zdárný výsledek. Tak například při již více zmíněném sympóziu měl být maximální počet účastníků 320 osob, a nakonec jich bylo téměř 400! I toto okolnost se svádila, takže díky velkému pochození a vstřícnosti velitelé posádky p. plk. Maršála. (Musím prozradit, že na 3 členy výboru - diveržníky - se již nedostal ani oběd, ba ani párek).

Dovolte mi proto, moje dráhá děvčata a chlápci, abych Vám všem poděkovala za práci, kterou pro naše Sdružení děláte, i za to, s jakým vřelým přístupem a ochotou plnit své úkoly.

Díky Třebě, Aničko Martišová, Irenko Hanušová, Kamílo Ondrovo, Táněčko Kirchnerová, Nadičko Brňová, Olínko Kadavá, Libuško Ditrchová, Pavluško Rajbrová, srdečné poděkování patří též Jaroslavu Sochorovi, Josefu Holcovi, Teofilu Vregrichtovi, Bohumilu Filipkovi, Antonínu Štegrovi, Josefě Tanflové, Bohumilu Vojarovi, Josefu Kelnarovi, Borislavu Kadavému. Vám všem děkuje

Marie Pánková,
ved. regionu Zatec

Kdo je Barbora Bujanovská?

(Pokračování z předchozího čísla)

Barbora Bujanovská se narodila v r. 1926 v české obci Novohrad v rumunské Besarabii. Tato vesnice vznikla v r. 1885, když sem předsídlila skupina Čechů z Krymu. Jejich otec, Josef Bujanovský, byl bohatým rolníkem a současně řemeslníkem. Jeho žena mu porodila 4 děti. Nejstarší dcera, Marie, se narodila s vadou levé nohy. Velmi ráda se však učila. Rodiče ji proto odvezli v r. 1933 do ČSR na studia a na léčení. Zde byděla v domě pro zahraniční děti. Jinak byla celá rodina zdravá a žila velmi spokojeně a zámožně, pouze však do doby, než "Stalin připojil Besarabii ke SSSR". Krátce nato se jejich život změnil. Patřili ke kulakům. Dne 13. 6. 1941 je nahlé, ve 4 hodiny ráno, obzvojen členové NKVD probudili a odvezli s dalšími 6 rodinami na nádraží. Zde je nahlali do nákladních vozů - "dobyčkářů" - a odvezli do Kazachstánu. Po cestě odloučili všechny otce od rodin a odvezli je jiným vlakem na Sibír. Domů se již nikdo z nich nevrátil. Vlak s ženami a dětmi jel ještě dlouhé dny. Konečně zastavil nábřeží u pít, asi 12 km před Acht'ubinskem, na vedlejší koleji mále železniční stanice. Zde musely všechny rodiny vystoupit a zůstat naposas otuše, bez jakéhokoliv pomoci ve stepi. Stalo se tak dne 22. 6. 1941, tedy první den války nacistického Německa se SSSR. Začal pro ně strastiplný život. V té době i 15letí museli pracovat 12 hodin denně za 600 Kč černého chleba.

Po válce se jejich situace přece jen zlepšila. Barbora mohla dokonce navštěvovat učební školu. V r. 1948 se provdala. Vzála si Antonína Přivratského, mistra Čechů z Borodinojstvá. Jediné velké české vesnice v Kazachstánu. Jako politicky nespolehlivá - "odsuťutá" - si musela nechat noh sňatku své divčí

jméno. Začali s manželem tvrdě pracovat. Barbora mohla již studovat, ukončila dalkové studium na Kubišovském ekonomickém institutu. Narodily se jim 3 děti, z nichž jedno zemřelo. Syn a dcera dosáhli vysokokšolského vzdání. Postavili si pěkný dům, dobře zařízený a vybavený. Měli zahradu (15 arů) s krásným "domečkem", osobní auto - Volgu a také nákladní auto. Žili si poměrně na vysoké úrovni, ale touha po vlasti je neopouštěla. K této pociutím přispívala i zmíněná již starší sestra Marie, která po dostudování se do Kazachstánu nevrátila. Získala čs. občanství a žila v Praze. V r. 1988 ji Barbora s manželem navštívili. Zjistili, že její zdravotní stav se výrazně zhoršil. Proftebovala trvalou péči. Manžel Bujanovští se rozhodli přestěhovat se do Prahy za účelem poskytování takové péče nemocné sestře. Jejich první a druhá žádost (v r. 1989) o přestěhování byla zamítnuta. Při další návštěvě (v r. 1990) náhodně zhlédli v televizi pořad o přestěhování černo-blyňských Čechů do vlasti. V tu chvíli se v B. Bujanovské zrodila myšlenka na podobný návod kazachských Čechů. Hned druhý den zahájila dlouhou, misty nevedoucí cestu po příslušných vládních i nevládních úřadech a institucích. Po určité době se jí podařilo vzbudit pozornost sdělovacích prostředků o hrozné politické situaci kazachských krajanů, o jejich nejisté budoucnosti v důsledku tvrdě islamizace. Měla štěstí, získala filmáře, především režiséra Marýšku, který odjel se skupinou kameramanů a novinářů do Borodinojky a zde natočil film o životě tamních Čechů a nazval ho "Zapomenutí krajané". Ten se brzy vřyslil v čs. televizi a vzbudil velkou pozornost.

V té době se B. Bujanovská vrátila do Kazachstánu a zorganizovala kulturní centrum, domovinu českého jazyka v nedělních kurzech a zahájila první přípravy k návratu do vlasti.

O osud kazachských Čechů se začaly zajímat i vládní orgány. Výsledkem pak bylo povolení individuálního návratu našich krajanů do ČR, pokud zde budou mít zajištěnou práci a bydlení. Za tímto účelem vznikla pak nadace Lidových novin, zejména však nadace Člověk v tísni při čs. televizi, která vyvíjí v tomto směru velmi zásluhou, prakticky vzato neprospatraděnou činnost. Bez ní by k takovému návratu nedošlo.

I naše Sdružení se zapojilo do určité pomoné akce kazachským krajanům. Navzáli jsme zby užký kontakt s Barborou, Pozvali jsme ji opakovaně na zasedání ÚV ŠCVP, aby nám podala přímé podrobné informace o situaci našich krajanů v Kazachstánu. Obrátili jsme se pak písemně na předsedu české vlády a prezidenta republiky s prosbou o pomoc. Záhy jsme obdrželi zvdorilou odpověď, že návrat kazachských krajanů je povolen, avšak jen - jak již bylo řečeno - individuální cestou, nikoli hromadně.

Přiblížte v této době získala Barbora kladnou odpověď na třetí žádost o návrat. Byl jí konečně povolen tzv. trvalý pobyt v ČR. Velkou roli v tom sehrála vzácná žena - Olga Havlová - prezidentova choť. Brzy nato dojel sem syn i dcera se svými rodinami do maleho jednopokojového bytu své tve. Dnes již mají všechny rodiny své byty, žijí spokojeně a pracují.

Závěrem je možno říci, že Barbora Bujanovská stala iniciátorkou návratu svých krajanů do ČR, že je jejich mluvčí, jakousi neoficiální vyslankyní, že stále s plným zaujetím sleduje vývoj situace v tomto směru, a že svým krajanům stále pomáhá. Přejeme jí proto hodně zdraví, dostatek sil a energie, aby její dílo pokračovalo a dospělo ke zdárnému konci. Stávající výsledek je pozoruhodný. Podle jejích posledních údajů ho uvádíme v následujícím odstavci.

Celkový počet Čechů v Kazachstánu: 695 osob.
Z toho: V Acht'ubinsku 336 osob - 100 rodin, v Borodinojce 359 osob - 94 rodin. Žádost o přestěhování předložilo celkem 450 osob - 124 rodin. Z toho: Z Acht'ubinska 277 osob - 84 rodin, z Borodinojky 173 osob - 42

rodin. Zatím přijelo: 55 osob - 15 rodin z Acht'ubinska a z Borodinojky.

Očekává se, že v příštích měsících přijede dalších 31 rodin.

Je to tedy se poměly, ale přece jen postupný a nadějný vývoj obtížné a složité situace kazachských Čechů. Lze předpokládat, že se jejich návrat bude stupňovat - zájem o přestěhování projevila více než polovina všech krajanů - samozřejmě za předpokladu stávajícího úsilí a zdárné činnosti zmíněných již nadace Člověk v tísni. Tu je nutno ověřovat a poděkovat jí za vykonanou práci.

V. Dufek
(Pokračování v příštím čísle)

PODĚKOVÁNÍ

Vážení krajané,
děkuji Vám touto cestou za krásné dopisy, ve kterých se zmiínáte, že v domě kniha "Nezavítěš česem" tibi, a že Váš váleku, jak lidky popisují tuto válčnou, krví prolitou cestu do naší tak dráhé nám vlasti, po níž jsme všichni toužili.

Rovněž chci poděkovat všem, kteří ji rozšířili mezi naše čitatele.

S krajským pozdravem
Vladimír Palíčka, autor knihy

PUTOVNÍ VÝSTAVA

Jak všichni víme, 18. ledna 1996 se uskutečnila v Šumperku výstava "Osudy Čechů na Volyni".

Tato výstava se zúčastnilo 170 krajanů a hostů, mezi nimi starosta města Šumperka a mnoho dalších. Velice nás potěšilo, že krajané i naši spoluobčané mají zájem o naše rodící.

Nemohu jíst slovo k vyličení této přátelské atmosféry! Nejlepší je zhodnotit ředitel šumperského muzea dr. M. Melcer. CSc. Řekl to prostě: "Výstava s tak vysokou úctou, hodnotným kulturním pořadem a položením jsem dosud nezažil. Šumperským volyňským Čechům patří vřelý dík za nás za všechny."

I já proto piši do našeho Zpravodaje, aby si všichni mohli přečíst, že jim všem moc a moc děkuje šumperský region.

Výstava skončila 17. 3. a my ze šumperského regionu ji přejeme na jejím putování stejnou oblibu, jakou měla u nás v Šumperku.

Bilková a Jonová

NAŠÍ JUBILANTI

Region Cheb

Dne 17. března oslavil pěkné púlkulaté výročí 65 let člen našeho regionu pan Eduard Štárlík, rodák z Krásného Brodu - ČR, bytem Frantýkov Lázne.

Dne 24. března oslavila pěkné kulaté narozeniny 60 let členka našeho regionu paní Miroslava Krájarcová, roz. Guzenkovicová z Verby na Volyni, nyní bytem Tršnice u Chebu. Oběma jubiliantům srdečné blahopřejte vedoucí regionu
Ludmila Mácová

Region Mohelnice

Paní Marie Bačevská rozená Machová z Chomutova, nyní bytem Loštice, se dožila 5. 3. 70 let. Paní Marie Doležalová z Ozeran, nyní Úsov, se dožila 7. 4. 65 let. Paní Antonie Šánová z Dorohostajů, nyní Vlachov, se dožila 15. 4. 84 let. Pan Jaromír Holáček z Dorohostajů, nyní Vlachov, se dožije 3. 5. 82 let. Pan Mstislav Ferzik z Dorohostajů, nyní Vlachov se dožije 20. 5. 70 let.

Mnoho a mnoho zdraví, si a elamu do dalších let přeje za mohelnický region

Emilie Jarmarová

Region Zatec

Manželé Vlácha a Emilie Šimsovi z Pětlpsu, rodem z Moldavy-Volýn avšak svou zlatou svatbu, ke které jim chceme popřít mnoho zdravíčka. Totéž přejeme do dalších společných let!

Za zátecký region
Kamila Ondráová

Domažlický region

15. 3. se dožil 75 let p. Vladimír Dufek z Dolinky bytem v Srbsch, 16. 3. se dožila 80 let pí. Olga Ledvinová z Ivančic bytem v Srbsch, 22. 4. se dožil 86 let p. Antonín Šimek z Dolinky bytem v Srbsch. 5. 4. se dožil 70 let p. Pavel Čížek z Boberu bytem v Horš. Týně. 29. 3. se dožila 60 let pí. Marie Malá ze Zimundovky bytem Horš. Týně. 11. 4. se dožila 86 let pí. Alexandra Králíčková z Žitomiru byt. v Mutěně. 24. 3. se dožila 70 let pí. Naděžda Böhmová z Olšanky bytem v Přesticích. 12. 3. se dožil 86 let p. Jaroslav Vokříček z Terema bytem ve Slančkově. 9. 5. se dožije 70 let p. Jiří Martinek z Romanova bytem ve Zhoři. 15. 3. se dožili 84 let p. Jan Červený z Rovna bytem ve Strakoněch. 5. 5. se dožije 70 let pí. Zdeňka Hříšná z Horodští bytem v Horoušanech. 1. 2. se dožila 60 let pí. Bohumila Šorejsová z Lucka bytem v Poběžovicích. 5. 5. se dožije 71 let p. Josef Hlaváč ze Sofjievky bytem v Otově.

Do dalších let hodně zdraví, štěstí a spokojenosti přeje jménem regionu Domažlice
Břetislav Vokáč

Region Litoměřice

V minulém čísle jsme uvedli, že pí. Anna Vojtěchová z Mírohoště bytem Bohušovic se dožila 80 let - správně je jí o 10 let méně - tedy 70!

Region Frydlant

Tady se dožívají v 1. pololetí 1996 významných výročí této členové. P. Josef Horáček, Raspenava, 2. 2. 87 let. P. Josef Janda, Hájniště, 21. 3. 60 let. P. Josef Ječný, Srbska, 6. 2. 84 let. Pí. Jesunková Zofie, Raspenava, 20. 5. 75 let. P. Alexandr Juříček, Hejnice, 15. 5. 60 let. Pí. Martinová Marie, Nové Město, 24. 1. 75 let. Pí. Pospišilová Marie, Hájniště, 20. 5. 70 let. P. Srp Evžen, Raspenava, 2. 4. 65 let. Pí. Šleissová Evženie, Frydlant, 21. 6. 70 let. Pí. Kosková Věra, Jablonce n. N., 6. 6. 89 let. Pí. Muchová Antonie, Liberec, 13. 6. 83 let.

Za region Frydlant všem srdečně blahopřeje
Ludmila Milíčková

Region Chab

Dne 7. dubna se dožil pozehaného věku 80 let člen našeho regionu pan Emanuel Holbická, rodák ze Sofjievky. Do dalších let hodně pevně zdraví, spokojenosti a dobré pohody jménem celého regionu přeje

Ludmila Máčová a Lydie Olmanová
Dne 5. 5. se pan Vladimír Cineg z Libiny dožal 83 let svého života. Narodil se v Hlinsku. Do dalších let mu přeje rodina a známí mnoho zdraví!

NAŠE ŘADY OPUSTILI...**Region Domažlice**

5. 12. 1995 pí. Evženie Baierová roz. Červenková z Dolinky bytem v Horšovském Týně, ve věku 66 let. 18. 12. 1995 p. Bohušlav Komárek z Kopeč bytem v Semošicích, ve věku 69 let. 20. 12. 1995 p. Josef Havlíček z Dobrový bytem Buková ve věku 86 let. 13. 2. 1996 pí. Emílie Petlíková roz. Pirohovičová z Dolinky bytem v Srbsch ve věku 90 let.

Za region Domažlicko projevuje soustrast
B. Vokáč

Region Zatec

hlásí, že v březnu 1996 zemřel člen zátečského regionu p. Emil Dufek. Upřímnou soustrast projevuje
Kamila Ondrová

Vědná vzpomínka

27. 3. uplynulo dlouhých 52 let od doby, kdy pí. náleťka na železniční nádraží v Rovně zahynul můj otec Antonín Polák, rodák z Mírohoště, ve věku 33 let.

Byl pohřben ve společném hrobě sedmi vojáků v parčíku před nádražím. Později byl vykopán, přezven a pochován ve své rodné vesnici Mírohošti na Volyni.

21. 1. tomu bylo 8 let kdy zemřela moje matka Olga Poláková, rdy. Culpalová pív. z Moldavy.

Děkuji všem, kteří jste je znali, za tichou vzpomínku.
Vladimír Polák

Nekrolog k úmrtí**pí. Vlasta Abdank-Abzoltovská.**

S opožděním oznamujeme, že 10. června 1995 opustila naše řady jedna z nejstarších členek Sdružení Čechů z Volyně, paní prof. Vlasta Abdank-Abzoltovská roz. Kličková, narozená v r. 1903 v Čudnově Volyňském v rodné vlastenci a mecenáši věku českého na Volyni.

Léta dospívání prožila v největších přepravách a zmátek ve Východní Volyni. Jako poslední z celé rodiny se dostala do Čech až v r. 1924. Na Karlově univerzitě vystudovala obor srovnávací slovanistiky a literatury. Provdala se za polského slechtice Alexandra Abdank-Abzoltovského. Pracovala nejprve v různých oborech, později se věnovala především předkladatelské činnosti za ukrajinštiny a tuto činnost vykonávala až do konce svého života. Zemřela po krátké, leč velmi těžké nemoci. Náš region se o jejím životě dovedl tak, že nám byl vrácen Zpravodaj s pozvánkou, že adresátka již nežije. Byla to velmi vzácná a distingovaná žena, na níž ti, kdo jí znali, budou vždy s tichou vzpomínat.

Irena Malinská - vedoucí regionu Praha

Region Praha

Dne 2. dubna 1996 zemřela ve věku 85 let pí. Jadviga Somolová roz. Čarnecká z Kozjatina bytem v Oráčově.

Dne 6. března 1996 zemřel ve věku 76 let p. PhDr. Theodor Theodosius Bešta, CSc., rodák z Rovna, bytem v Praze.

Jménem truchlících pozůstalých členové regionu Praha

DARÝ DOŠLÉ NA KONTO SDRUŽENÍ (BŘEZEN 1996)

Leontín Rě, Vernířovice - 100 Kč. Marie Medunová, Podbořany - 200 Kč. Naďa Smetanová - Hrušov p. Brodce n. Jiz. - 150 Kč. Marie Janková - Dvůr Králové - 100 Kč. Vladimír Hrdlička, Kadaň - 150 Kč. Nejménovaní dárci, Ústí - 100 Kč. Josef Vohralík, Unčovice - 100 Kč. Slávěna Vohralíková, Unčovice - 100 Kč. Pavel Vrána, Černošice - 100 Kč. Emilie Vránová, Černošice - 100 Kč. Tamíla Sedivcová, Pláná u Mar. Lázní - 100 Kč. Růžena Kačerová, Vápena p. Tachov - 100 Kč. Naděžda Dědová, Jemnice p. Tachov -

100 Kč. Pí. Malichová, reg. Broumov - 100 Kč. Irena Maškova, Teplice - 100 Kč. Růžena Novotná, České Budějovice - 100 Kč. Manželé Lindroví, Dětřichov - 200 Kč.

Region Zatec: Vladimír a Marie Holcoví, Zatec - 150 Kč. Josef Kadeřábek, Louny - 50 Kč. Libuše Kliglová, Zatec - 100 Kč. Lidmila Maršiková, Zatec - 200 Kč. Jirina Skalická, Domov s peč. sl. Písečná - 200 Kč. Alexandr Věstečka, Zatec - 150 Kč.

Region Brno: Ing. Petříček - 100 Kč. Olga Vrhová - 50 Kč.

Region Domažlice: doc. PhDr. Jaroslav Fiala - 50 Kč. Ing. Vladimír Kopta - 150 Kč. Ing. Vladimír Kábrt - 150 Kč. Marie Poláčková - 100 Kč. Jan Červený - 50 Kč. Anežka Kovárová - 50 Kč.

Region Severomoravský: Nina a Rostislav Stehlíková, Šenov u N. Jičína - 150 Kč. Cecilie Baborová, Nový Jičín - 100 Kč. Marie Lajneberová, Kunín - 100 Kč. Marie a St. Kabátová, Příbor - 100 Kč.

Region Praha: Ing. Leon Šimanovský, Praha - 100 Kč. Josef Kliepera, Praha - 50 Kč.

Region Frydlant: Tylíčková Marie, Raspenava - 100 Kč. Evžen Šrám, Raspenava - 200 Kč. Červeníuk Josef, Hermanice - 200 Kč. Marie Lisáková, Kramčice - 30 Kč. Mařík Přibitý, Hermanice - 60 Kč. Manželé Lindroví, Dětřichov - 200 Kč. Mařík, Storkovi, Chotyně - 100 Kč. Ludmila Mléček, Liberec - 100 Kč. Alexandr Juříček, Hejnice - 100 Kč. Evženie Šleissová, Frydlant - 50 Kč.

Účastníci sympózia v Zateci provedli sbírku a věnovali na tiskový fond celkem částku 11.375 Kč.

Jmenovité: Filipková - 40 Kč. Dufková - 50 Kč. Šeretuk - 100 Kč. Kroupa - 50 Kč. Svoboda - 50 Kč. Vojar - 30 Kč. Tichý - 20 Kč. Slacalová - 100 Kč. Šik - 20 Kč. Kačerová - 50 Kč. Šírc - 100 Kč. Kubišáková - 50 Kč. Meliková - 50 Kč. Holubová - 50 Kč. Kotecká - 20 Kč. Vošmárová - 50 Kč. a řada dalších dárců, kteří si nepřáli být jmenováni.

Dary od členů z Kanady a USA, kteří zaslali nový vedoucí Jifi Kytl: Josef Hynek, Kanada - 6 CAD. Jaroslav Nesvadba, Kanada - 6 CAD. Miroslav Jelínek, Kanada - 6 CAD. Jerry Novák, Kanada - 6 CAD. Jaroslav Rejzek, Kanada - 20 CAD - není členem, ale na Zpravodaj se těší a rád ho čte.

P. Kytl veškeré výdaje spojené s vedením a činností regionu hradí ze svého, a tak podíl z příspěvkových známek věnoval Sdružení. Také získal 8 nových členů a sblíž, je v této záležitosti bráti bude pokračovat.

Region Karlovy Vary: Ing. Miroslav Holeček - 50 Kč. Božena a Mikuláš Domanovský - 200 Kč.

Dále zaslali přes redakci: p. Lysuk Jifi, Měcholupy - 100 Kč, p. Vladimír Polák, Hněvotín - 100 Kč a pí. Libuše Šlanhofová z Kozušán - 100 Kč.

Všem dárcům vřelá díky!

Dary pro potřeby regionu Karlovy Vary: Manželé Čechurovi - 100 Kč. Pí. Anna Englická - 100 Kč. Pan Mikuláš Volný - 50 Kč. Pan Mikuláš Šeretuk - 50 Kč. Pan Josef Saňhůla - 50 Kč. Pí. Larisa Zábřanská - 100 Kč.

Všem dárcům za region Karlovy Vary děkuje

Věra Pelcová

Důležitě upozornění! Jelikož se mnozí dotazují na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7054454-018-0800. Dary můžete poslat i na adresu hospodářské Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejňování darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! **Krajané! Neposílejte v žádném případě peněz darů na adresu redaktoři!! Díky za pochození.**

Zařazenosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zaslajte výhradně matřikářů na adresu: Ing. Jifi Hofman, 140 00 Praha 4, Lounských 8, tel.: 42 65 44

Tiráž Zpravodaje - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský šléředáček. Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevýžadují rukopis se navrácí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová, Svidnická 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštitným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 24. dubna 1996.